

UCHWAŁA NR IX/65/2024
RADY MIEJSKIEJ MIĘDZYCHODU

z dnia 26 listopada 2024 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego „Teleopieka – bezpieczny Senior” na rok 2025 w Gminie Międzychód.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1283 uchwała się, co następuje.

§ 1. Uchwała się gminny program osłonowy „TELEOPIEKA – BEZPIECZNY SENIOR” na rok 2025 w Gminie Międzychód, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Środki na realizację gminnego programu osłonowego, o którym mowa w § 1, będą pochodzić z budżetu gminy Międzychód.

2. Program może być finansowany z innych źródeł, w szczególności z dotacji pochodzących z rządowych programów (np. „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”).

§ 3. Realizatorem gminnego programu osłonowego „TELEOPIEKA – BEZPIECZNY SENIOR” na rok 2025 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzychodzie.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Międzychodu.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej Międzychodu
Dariusz Nowak

GMINNY PROGRAM OSŁONOWY „TELEOPIEKA – BEZPIECZNY SENIOR” NA ROK 2025

WSTĘP

Gminny program osłonowy „TELEOPIEKA – BEZPIECZNY SENIOR” na rok 2025 (zwany dalej: programem lub programem „TELEOPIEKA – BEZPIECZNY SENIOR”) jest działaniem mającym na celu zapewnienie osobom starszym z terenu Gminy Międzychód: w wieku 60+, ze szczególnymi potrzebami - pomocy w formie nowoczesnego systemu opieki zdalnej w warunkach domowych, bądź w środowisku lokalnym seniora.

Opieka na odległość jest formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Rozwiązaniem zalecane jest szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybszej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

System zapewniać będzie osobom objętym wsparciem możliwość całodobowego kontaktu z telecentrum i wezwania natychmiastowej pomocy, w przypadku zagrożenia zdrowia i życia (np. upadek, nagłe pogorszenie stanu zdrowia, lęk, utrata orientacji położenia, awaria, pożar) za pomocą urządzenia/teleopaski.

Gminny program stanowi kontynuację programu rządowego „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” realizowanego w Gminie Międzychód od roku 2022. Usługa teleopieki będzie realizowana przez niezależny podmiot gospodarczy.

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

1. Program „TELEOPIEKA – BEZPIECZNY SENIOR” na rok 2025 jest gminnym programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Powyższe uregulowania prawne pozwalają gminie na podejmowanie innych, niż wymienione w art. 17 ust 1 ww. ustawy zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych, mających na celu ochronę poziomu życia, rodzin i grup społecznych.

2. Program wpisuje się w założenia dokumentu „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność” przyjętego Uchwałą nr 161 Rady Ministrów z dnia 26 października 2018 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. BEZPIECZEŃSTWO – UCZESTNICTWO – SOLIDARNOŚĆ oraz cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Międzychód na lata 2023-2027.

II. OCENA SYTUACJI WARUNKUJĄCA REALIZACJĘ PROGRAMU

1. Polityka senioralna ukierunkowana jest na długofalowe i systemowe działania wspierające osoby starsze oraz zapewnienie godziwego starzenia się społeczeństwa. Dostosowanie odpowiednich działań i instrumentów polityki społecznej dla tej grupy społeczności lokalnej ma zasięg nie tylko ogólnokrajowy, ale realizowane jest też na szczeblu gminnym.

2. Celem wsparcia społecznego osób starszych są przede wszystkim:

- 1) zapewnienie poczucia bezpieczeństwa fizycznego (np. opieka, pomoc w czynnościach dnia codziennego, usługi podtrzymujące zdrowie, ochrona przed przemocą i nadużyciami),
- 2) zapewnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego (świadczenia zapewniające należyty poziom egzystencji) i społecznego (zapewnienie społecznej integracji),
- 3) jak najdłuższe utrzymanie aktywności i autonomii osób starszych,
- 4) wzmacnianie nieformalnych więzi społecznych tworzących sieć wsparcia i zastępowanie ich wsparciem formalnym, gdy zachodzi taka potrzeba,
- 5) jak najdłuższe pozostawanie osób starszych w ich dotychczasowym środowisku zamieszkania,
- 6) kształtowanie lokalnego środowiska seniora, jako przyjaznego osobom starszym.

3. Problemy seniorów na terenie Gminy Międzychód kształtują się z reguły podobnie, jak w innych regionach kraju. Według danych demograficznych Gminy Międzychód proces starzenia się społeczeństwa społeczności lokalnej wykazuje tendencję wzrostową. Przybywa osób w wieku poprodukcyjnym i często są to osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji lub wymagające pomocy instytucjonalnej z uwagi na swój wiek i stan zdrowia. Ograniczona mobilność tych osób, nieporadność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, jak również samotność uzasadniają konieczność modyfikowania i usprawnienia systemu usług.

Gospodarstwa domowe osób starszych to często gospodarstwa jednoosobowe. Obserwuje się, że osoby starsze, chore i z niepełnosprawnościami często nie mogą liczyć na wsparcie najbliższej rodziny i zdane są wyłącznie na siebie lub pomoc ze strony instytucji. Profesjonalna opieka i pielęgnacja w warunkach domowych staje się coraz bardziej popularna.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzychodzie zapewnia osobom starszym, samotnym, chorym oraz z niepełnosprawnościami pomoc i wsparcie w szczególności w zakresie:

- 1) wsparcia finansowego,
- 2) poradnictwa socjalnego,
- 3) usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- 4) kierowania do placówek całodobowej opieki,
- 5) poradnictwa specjalistycznego,
- 6) działań środowiskowych.

Powyższe działania realizowane są przez pracowników socjalnych oraz opiekunów i innych specjalistów.

Ponadto na terenie gminy w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonują: Całodzienny Klub Seniora „Złoty Wiek” i Klub Seniora „Wrzos” – w Międzychodzie oraz Klub Seniora „Millenium” - w Kamionnie.

Uzupełniająco do usług opiekuńczych jednostka realizuje od 4 lat programy rządowe „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz „Opieka wytchnieniowa”.

Seniorzy mają możliwość korzystania także z pomocy żywnościowej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 oraz gorących posiłków.

Realizowany z myślą o osobach starszych, w latach 2022 – 2024 rządowy program „Korpus Wsparcia Seniorów” moduł II (teleopieka) spotkał się ze strony mieszkańców dużym zainteresowaniem. W roku 2022 zakupiono 72 opaski bezpieczeństwa wraz z usługą opieki zdalnej, w roku 2023 zwiększono liczbę urządzeń do 90, natomiast w roku 2024 liczba opasek wynosi łącznie 100 urządzeń.

Wiele rodzin korzystających z pomocy społecznej to osoby, których powodem ubiegania się o pomoc jest długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność.

Pomocą i wsparciem w zakresie pomocy społecznej w gminie Międzychód w roku 2023 zostało objętych 1.827 osób/rodzin (rok 2022: 1.819 osób/rodzin), z czego:

- 1) ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę: 211 osób/rodzin (rok 2022: 220 osób/rodzin),

2) ze względu na niepełnosprawność: 177 osób/rodzin (rok 2022: 221osób/rodzin).

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzychodzie pokazują, że pomoc kierowana do osób zależnych nie wykazuje tendencji spadkowych. Jest ona zatem niezwykle istotna i potrzebna. Konieczne zatem staje się udoskonalanie i uzupełnianie systemu wsparcia dla osób starszych, niesamodzielnych, m.in. poprzez kontynuację systemu całodobowej teleopieki.

USŁUGI OPIEKUŃCZE			
2021	2022	2023	2024 (stan na dzień 12.11.2024)
36 osób	42 osoby	55 osoby	49
SKIEROWANIA DO ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB PRZEWLEKLE PSYCHICZNIE CHORYCH ORAZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ			
2021	2022	2023	2024 (stan na dzień 12.11.2024)
47	47	46	44
UCZESTNICTWO W KLUBACH SENIORA („ZŁOTY WIEK”, „WRZOS” I „MILLENIUM”)			
2021	2022	2023	2024 (stan na dzień 12.11.2024)
171	163	152	174
SKIEROWANIA DO DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ			
2021	2022	2023	2024 (stan na dzień 12.11.2024)
53 osoby	56 osób	51 osób	36
PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” – TELEOPIEKA			
2021	2022	2023	2024 (stan na dzień 12.11.2024)
Nie dotyczy	83 osoby (72 teleopaski)	107 osób (90 teleopasek)	110 osób (100 teleopasek)

III. CELE PROGRAMU

1. Celem Programu „TELEOPIEKA – BEZPIECZNY SENIOR” na rok 2025 jest zapewnienie bezpłatnej usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej, przez świadczenie usług w miejscu ich zamieszkania w formie dostępu do „opieki na odległość” z wykorzystaniem urządzenia/opaski bezpieczeństwa z usługą centrum telemedycznego, jako systemu „opieki na odległość”.

2. Głównym efektem realizacji zadania będzie poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

3. Realizacja programu ma zapobiegać zdarzeniom mogącym wpłynąć na pogorszenie stanu zdrowia lub utraty życia seniora ze względu na brak stałej opieki.

4. Inne korzyści wynikające z realizacji programu:

- 1) podniesienie jakości życia osób starszych, zmniejszenie poziomu stresu związanego z chorobą lub samotnością oraz zminimalizowanie poczucia bycia ciężarem dla bliskich,
- 2) sprawne udzielenie pomocy w razie upadku, czy nagłego pogorszenia stanu zdrowia,
- 3) umożliwienie określenia lokalizacji seniora m.in. w przypadku zagubienia się,
- 4) utrzymanie osób starszych, z niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym, bez konieczności świadczenia całodobowej pomocy instytucjonalnej,
- 5) zapewnienie komfortu psychicznego rodzinie/opiekunom osób starszych, odciążenie od konieczności bycia w stałej gotowości, umożliwienie opiekunom godzenie ról, które pełnią w społeczeństwie,

- 6) opiekunowie będą mogli zdalnie kontrolować stan zdrowia seniora, zwiększając efektywność sprawowanej przez nich opieki.
- 7) zbudowanie silnej sieci wsparcia rodzinnego i sąsiedzkiego.

IV. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

1. Gminny program realizowany będzie na terenie Gminy Międzychód w terminie od stycznia 2025 roku (z dniem podjęcia umowy o świadczenie usług) do dnia 31. grudnia 2025 r., przy czym usługa teleopieki działa na terenie całego kraju.

2. Planuje się objęcie wsparciem 105 seniorów.

3. W ramach programu „TELEOPIEKA-BEZPIECZNY SENIOR” uprawnionymi do otrzymania wsparcia będą osoby:

- 1) po 60 roku życia,
- 2) zamieszkałe na terenie gminy Międzychód,
- 3) których stan zdrowia wpływa na problemy z samodzielnym funkcjonowaniem,
prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

4. Pierwszeństwo w uzyskaniu wsparcia w ramach programu będą mieć seniorzy, którzy spełnią poniższe warunki, z uwzględnieniem ich wagi:

- 1) osoby samotnie zamieszkujące,
- 2) osoby po 75 roku życia,
- 3) osoby posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności/grupę inwalidztwa.

5. Szczegółowe warunki kwalifikacji i uczestnictwa w programie, w tym terminy naboru wniosków, wzór wniosku kwalifikującego- określać będzie regulamin opracowany przez bezpośredniego realizatora programu, którym będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzychodzie.

Wszelkie niezbędne informacje udostępnione zostaną w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzychodzie, a także na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ośrodka oraz na stronie internetowej i w mediach społecznościowych.

6. Koszt realizacji zadania, jaki poniesie gmina to zakup usługi, polegającej na obsłudze systemu do sprawowania całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu; zakup opaski bezpieczeństwa, a także koszt organizacji, koordynacji i realizacji usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym gminnego programu.

Działanie jest kontynuacją programu rządowego „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”.

7. Zakwalifikowany do programu senior otrzyma od Ośrodka Pomocy Społecznej, w uzyczeniu:

- 1) urządzenie/teleopaskę, wyposażoną w przycisk funkcyjny SOS. Opaska umożliwi połączenie głosowe z telecentrum.
- 2) indywidualną kartę SIM.

Do każdego urządzenia senior otrzymuje instrukcję obsługi wraz z zasadami poprawnego użytkowania. W ramach wsparcia oferowane jest wsparcie techniczne i merytoryczne ze strony realizatora programu, jak również telecentrum.

8. Opaska/urządzenie jest własnością Gminy Międzychód. Senior zakwalifikowany do otrzymania wsparcia, będzie zobowiązany do podpisania z ośrodkiem umowy uczestnictwa.

9. Urządzenie/teleopaska zapewnia całodobowy kontakt z telecentrum w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia, tj. 24 h/dobę, 7 dni w tygodniu.

10. Usługę teleopieki jako formy wsparcia, świadczyć bezpośrednio będzie wyspecjalizowany nienależny podmiot zewnętrzny, będący podmiotem leczniczym.

11. Udział w programie jest:

- 1) dobrowolny - co oznacza, że senior może przystąpić do programu, jak również w każdej chwili może zrezygnować z udziału,
- 2) bezpłatny - co oznacza, że senior nie ponosi żadnych kosztów finansowych z tytułu udziału w programie, ani z tytułu korzystania z wsparcia.

12. Udzielenie wsparcia nie jest uzależnione od kryterium dochodowego, jak również nie jest przyznawane w drodze postępowania administracyjnego.

V. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Program finansowany będzie:

- 1) ze środków samorządowych: Dział 852 Pomoc społeczna, rozdział 85295 Pozostała działalność, § 430 Zakup usług pozostałych, § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia,
- 2) lub z możliwością dofinansowania z innych źródeł.

2. Środki na powyższe zadanie zaplanowane zostały w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzychodzie.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Nadzór nad realizacją programu sprawuje Burmistrz Międzychodu.

2. Realizatorem i koordynatorem programu „TELEOPIEKA – BEZPIECZNY SENIOR” na rok 2025 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzychodzie.

3. Do zadań ośrodka należy w szczególności:

- 1) diagnoza środowisk i grup społecznych będących adresatami programu,
- 2) planowanie wysokości środków finansowych na realizację programu,
- 3) przygotowanie danych dotyczących realizacji programu,
- 4) opracowanie regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w programie,
- 5) kwalifikowanie osób do programu (przyznawanie i rozliczenie wsparcia),
- 6) bieżąca obsługa programu (szkolenie seniora z obsługi urządzenia, wsparcie poszkoleniowe),
- 7) przedstawianie Radzie Miejskiej Międzychodu sprawozdania z wykonania programu w rocznym sprawozdaniu z działalności Ośrodka,
- 8) promocja programu.

VII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach realizowanego zadania prowadzić będzie rejestr w formie comiesięcznych raportów, w tym raportu końcowego z wykonania usługi teleopieki, obejmujący w szczególności informacje w zakresie liczby wywołanych sygnałów za pośrednictwem przycisku alarmowego SOS i rodzaju podjętej interwencji w przypadku wywołania pomocy.

Z realizacji programu sporządzana zostanie roczna informacja przekazywana Radzie Miejskiej Międzychodu wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzychodzie.